

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/43/2025
Identifikačné číslo spisu: 6118401103
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6118401103.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R Collectors s.r.o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50094297, zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47232471, proti žalovanej S. E., narodenej XX. V. XXXX, Z., N. I., právne zastúpená spoločnosťou SVITOK a spol., s.r.o., Bratislava, Tomášiková 23/C, IČO: 36863980, o zaplatenie 15.914,91 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-62Csp/15/2019 (pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 62Csp/15/2019), o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2023 sp. zn. 16CoCsp/26/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2023 sp. zn. 16CoCsp/26/2022 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Mestského súdu Bratislava IV z 29. októbra 2024 č. k. B3-62Csp/15/2019-167 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III - v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 62Csp/15/2019-96, zo dňa 04. novembra 2021 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 15.914,91 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.226,94 eura od 26. 07. 2016 do zaplatenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.).

1.1. Právna predchodkyňa žalobkyne (Poštová banka, a.s.) sa domáhala voči žalovanej zaplatenia dlhu v sume 15.914,91 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.226,94 eura od 26. 07. 2016 do zaplatenia titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tom skutkovom základe, že 03. júla 2014 právny predchodca žalobkyne ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 15.000 eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť veriteľovi istinu spolu s úrokmi, poplatkami a inými peňažnými plneniami podľa zmluvných dokumentov, avšak žalovaná neplnila úver riadne a včas, preto právna predchodkyňa žalobkyne upozornila žalovanú na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

Žalovaná na upozornenie nereagovala a tak veriteľ 25. júla 2016 vyhlásil úver za predčasne splatný, žalovaná však ani následne dlžnú sumu z úveru čo i len čiastočne neuhradila. Právna predchodkyňa žalobkyne predžalobnou výzvou z 08. novembra 2018 vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy, ale žalovaná ku dňu podania žaloby žiadnu splátku úveru neuhradila.

1.2. Súd prvej inštancie pred meritórnym posúdením sporu, ktorého predmetom bola pohľadávka žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj vzhľadom na žalovanou uplatnenú námietku premlčania, posúdil včasnosť žalobkyňou uplatneného peňažného nároku a dospel k záveru, že skutková a právna argumentácia žalovanej nie je opodstatnená. Medzi procesnými stranami bolo sporné, ktorú v poradí prvú splátku žalovaná riadne a včas nesplnila, keď žalovaná uviedla, že išlo o splátku splatnú 25. septembra 2015 a žalobkyňa považovala za neuhradenú prvú nespĺnenú splátku tú, ktorej splatnosť nastala 25. marca 2016. Z „Aktuálneho stavu úveru ku dňu 30. 11. 2018“ síce mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná vôbec neuhradila splátku splatnú 25. septembra 2015, ako aj ďalšie bezprostredne nasledujúce splátky splatné 25. októbra 2015, 25. novembra 2015, 25. decembra 2015, 25. januára 2016 a 25. februára 2016, avšak žalovaná opomenula uviesť ďalšiu právne relevantnú skutočnosť, ktorú žalobkyňa listinou riadne preukázala, a to že 28. augusta 2015 žalovaná požiadala veriteľa o odklad splátok, ktorej žiadosti veriteľ oznámením z 31. augusta 2015 vyhovel a odložil dlžníčke splátky na dobu šiestich mesiacov, t. j. do 25. marca 2016, kedy nastala splatnosť prvej splátky po odklade splátok. Medzi stranami bolo nesporné, že splátku splatnú dňa 25. marca 2016 žalovaná nezaplatila riadne (v predpísanej sume) a včas, preto za výlučnej (izolovanej) aplikácie § 103 Občianskeho zákonníka, je zrejme správne skutkové tvrdenie žalobkyne, že prvú nespĺnenú splátku žalovanej predstavovala splátka zročná 25. marca 2016 a nie splátka zročná 25.9.2015. Vzhľadom na uvedené, ak by súd prvej inštancie určil okamih začiatku plynutia trojročnej všeobecnej premlčacej doby odo dňa zročnosti nespĺnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka) tak, ako právne zhodne argumentovali obe procesné strany napriek ich rozdielnym skutkovým tvrdeniam ohľadom plnenia žalovanej, je zrejme, že premlčacia doba začala plynúť 26. marca 2016 (deň nasledujúci po splatnosti nespĺnenej splátky), kedy veriteľ mohol svoje právo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz a uplynula 26. marca 2019, preto keď upomínací súd prijal návrh na začatie konania 17. decembra 2018 je nepochybné, že právna predchodkyňa žalobkyne uplatnila svoju pohľadávku na súde včas - počas plynutia premlčacej doby.

1.3. Súd prvej inštancie pre úplnosť právneho posúdenia plynutia premlčacej doby uviedol, že pri pohľadávke zo spotrebiteľskej zmluvy a súčasnej strate výhody splátok v dôsledku uplatnenia práva veriteľa (dodávateľa) na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, nemožno aplikovať § 103 Občianskeho zákonníka bez zreteľa na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ nemôže vyhlásiť predčasnú splatnosť celého plnenia skôr, ako je dlžník (spotrebiteľ) v omeškaní so zaplatením splátky viac ako tri mesiace. Vzhľadom na vyššie citovanú dikciu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie dospel k záveru, že premlčacia doba na uplatnenie žalovanej pohľadávky začala veriteľovi plynúť až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti žalovanou nespĺnenej splátky zročnej 25. marca 2016, pretože žalovaná sa dostala do omeškania s uvedenou splátkou viac ako tri mesiace 27. júna 2016, kedy veriteľ mohol úver predčasne zosplatiť a od nasledujúceho dňa, t. j. 28. júna 2016 mohol svoje právo zo zmluvy o úvere uplatniť na súde po prvý raz, kedy mu začala plynúť trojročná premlčacia doba a táto uplynula až dávno po podaní žaloby, a to dňa 28. júna 2019.

1.4. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne v spore, súd prvej inštancie uviedol, že argumentácia žalovanej, ktorou sa snažila spochybníť účinnosť postúpenia pohľadávky s poukazom na § 92 zákona o bankách s tým, že právna predchodkyňa žalobkyne nedoručila žalovanej výzvu na splnenie omeškaného záväzku, je nepravdivá, keďže z poštového podacieho hárku č. S. jednoznačne vyplýva, že veriteľ podal výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 28. júna 2016 na poštovú prepravu v ten istý deň, čím náležite preukázal skutočnosť, že výzvu žalovanej doručoval.

1.5. Vzhľadom na dátum uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok z Poštovej banky, a.s. na žalobkyňu (16. októbra 2020) a dátum postúpeniu predchádzajúcej písomnej výzvy banky (28. júna 2016), kedy žalovaná už bola v omeškaní s plnením peňažného záväzku z úverovej zmluvy viac ako tri mesiace (teda i viac ako 90 kalendárnych dní) a za nespornej skutočnosti, že žalovaná svoj peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva pred postúpením pohľadávky banky nesplnila, súd prvej inštancie skonštatoval, že banka (pôvodný veriteľ) splnila všetky ustanovením § 92 ods. 8 zákona o

bankách vyžadované podmienky pre postúpenie svojej pohľadávky na žalobcu - osobu, ktorá nie je bankovým subjektom. So zreteľom na § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch súd prvej inštancie uviedol, že v posudzovanom spore veriteľ (banka) nepostupoval svoje práva z úverovej zmluvy na žalobcu vrátane vzájomného započítania pohľadávok, preto v danom prípade na inštitút postúpenia pohľadávok sa neaplikujú ustanovenia § 524 - § 530 Občianskeho zákonníka, ale osobitný právny predpis (zákon o bankách), v súlade s ktorým právny predchodca žalobkyne pri postupovaní svojej pohľadávky voči žalovanej riadne, za dodržania všetkých, ustanovením § 92 ods. 8 vyžadovaných podmienok konal a svoju pohľadávku postúpil na nebankový subjekt účinne.

1.6. Vo vzťahu k obsahu posudzovanej zmluvy o úvere z 03. júla 2014 žalovaná uviedla, že na pobočke u zamestnanca Poštovej banky, a.s. vyplnila žiadosť o poskytnutie úveru, v ktorej vyznačila svoje osobné údaje a žiadosť bez konkrétnych parametrov týkajúcich sa úveru odovzdala na schválenie; následne obdržala už konkrétne znenie zmluvy s uvedenou výškou úrokovej sadzby i RPMN ako akceptáciu jej žiadosti. Vzhľadom na to, že na druhej strane žiadosti o poskytnutie úveru neboli podľa tvrdenia žalovanej uvedené parametre úveru, keď tieto mali byť až dodatočne po schválení žiadosti dotlačené do zmluvy o úvere, zastávala názor, že zmluva o úvere je neplatná. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k názoru, že žalovaná sa pred uzavretím zmluvy o úvere oboznámila s jej obsahom, ktorý úplne zodpovedal zneniu následne veriteľom akceptovanej žiadosti žalovanej, ergo žalovaná vyplnila a podpísala žiadosť o poskytnutie úveru 02. júla 2014 s kompletne vyplnenými údajmi tabuľky na druhej strane žiadosti a veriteľ v takomto znení návrh žalovanej (bez dodatkov a zmien) prijal, v dôsledku čoho kontrahenti zmluvu platne a účinne uzatvorili.

1.7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 30. mája 2023 č. k. 16CoCsp/26/2022-148 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.), odmietol odvolanie žalovanej zo dňa 20. 01. 2022, doručené súdu prvej inštancie 24. 01. 2022 (výrok II.) a žalobkyňu priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok III.).

2.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatoval správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach poukázal na skutkové a právne zdôvodnenie rozhodnutia, v ktorom sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými relevantnými aspektmi predmetnej žaloby.

2.2. K námietke žalovanej, že žalobkyňa nepreukázala svoju aktívnu legitimáciu, keď nepredložila dôkaz o tom, že zmluva o postúpení pohľadávok nadobudla účinnosť, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie považoval za právne irelevantnú námietku žalovanej týkajúcu sa nepreukázania postupníkom uhradenej odplaty, od ktorej podľa čl. III bod. 2. Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2020 zo dňa 16. októbra 2020 závisí účinnosť postúpenia pohľadávok na žalobkyňu, nakoľko ak by postupca (Poštová banka, a.s.) nezinkasoval od postupníka (žalobkyňu) odplatu za postúpenie svojich pohľadávok, sám by nenavrhol v konaní zmenu subjektu na strane žalobcu a vzhľadom na ním podaný procesný návrh na zmenu žalobcu je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že odplatu od postupníka obdržať musel, a teda svoje pohľadávky voči žalovanej postúpil na žalobkyňu i s ohľadom na obsah čl. III bod. 2 Zmluvy o postúpení pohľadávok účinne. Navyše žalovaná nepoukázala ani na žiadny súdny spor medzi žalobkyňou a jej právnou predchodkyňou, indikujúci, že Poštovej banke, a.s. vznikla pohľadávka voči žalobkyňu titulom nezaplatenej odplaty podľa predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok. Odvolací súd zároveň poukázal na obsah zmluvy, konkrétne čl. III bod 2, ako aj čl. V bod 2. zmluvy o postúpení pohľadávok. Je zrejmé, že ak pôvodná žalobkyňa podala návrh na zmenu strany v konaní, urobila tak v zmysle uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávok, a teda potom, ako zmluva nadobudla účinnosť podľa čl. III bod 2. Žalovanej ako strane stojacej mimo tohto záväzkového vzťahu neprináleží spochybňovať aktívnu legitimáciu žalobkyne len preto, že podľa jej názoru žalobkyňa mala preukázať, že postupcovi uhradila odplatu za postúpenie pohľadávok, ak táto skutočnosť nie je medzi účastníkmi záväzkového vzťahu, z ktorého povinnosť k úhrade odplaty vzišla sporná a vzhľadom na ich správanie sa, ktoré zodpovedá obsahu uzavretej zmluvy, o tom nemôže vzniknúť ani žiadna dôvodná pochybnosť.

2.3. K námietke žalovanej, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil námietku premlčania, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie k tejto spornej otázke jasne a zrozumiteľne uviedol, že žalovaná žiadnym spôsobom nespochybňuje skutkové a z nich vyplývajúce právne závery súdu prvej inštancie, že prvou nesplnenou splátkou, pre nezaplatenie ktorej žalobkyňa zosplatnila úver, bola splátka

zročná 25. marca 2016. Žalovaná iba tvrdila, že bola v omeškaní už s úhradou časti splátky splatnej 25. augusta 2016; iba samotné tvrdenie, že za okamih rozhodný pre plynutie premlčacej doby považuje nezaplatenie časti splátky splatnej už 25. augusta 2016, pričom ale ničím neargumentuje proti záverom súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie o tom, že za splátku rozhodnú pre plynutie premlčacej doby (z hľadiska právneho úkonu zosplatenia úveru) považoval splátku splatnú 25. marca 2016, nezodpovedá kritériu naplnenia odvolacieho dôvodu.

2.4. Odvolací súd ďalšie tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a tieto vyhodnotil ako právne irelevantné.

2.5. Proti rozsudku podala žalovaná aj odvolanie zo dňa 20. januára 2022, ktoré odvolací súd prejednal a dospel k záveru, že odvolanie je potrebné odmietnuť.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

3. Žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Zároveň navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a zároveň, aby v celom rozsahu zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľka argumentovala nepreskúmateľnosťou spočívajúcou v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie jednostranne a v rozpore s princípom rovnosti vysvetľuje stanovisko žalobkyne a ignoruje argumenty žalovanej. Žalovaná namietala absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere zo dňa 03. júla 2014, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu sú sudy povinné prihliadať ex offio. Zároveň namietla účinnosť nadobudnutia postúpenej pohľadávky, čím spochybnila vecnú legitímáciu žalobkyne ako základný predpoklad úspechu v súdnom konaní.

3.2. Prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka dôvodila tým, že oba konajúce sudy sa pri posudzovaní právnej otázky dokazovania splnenia odkladacej podmienky, ktorá má svedčiť v prospech tvrdenia žalobkyne o jej vecnej legitímácii odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vo veci dôkazného bremena a negatívnej dôkaznej teórie. Poukázala na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (sp. zn. 5Obo/52/2010, sp. zn. 5Cdo/106/2010, sp. zn. 6Cdo/81/2010). Odvolací súd v rozpore s vyššie uvedeným požaduje od žalovanej, aby navrhovala také dôkazy ohľadne neexistencie určitej skutočnosti, ktorej tvrdená existencia je v prospech žalobkyne. Žalovaná namietala preukázanie splnenia odkladacej podmienky podľa čl. III ods. 2 Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2020 zo dňa 16. októbra 2020, preto nebola preukázaná ani účinnosť tejto zmluvy a žalobkyňa nie je aktívne vecne legitimovaná. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie založené na neprípustnej domnienke s tým, že rozhodnuté bolo v rozpore so zásadou priamosti, ako základnou zásadou súdneho konania. Právnu otázku dovolateľka nesformulovala. V ďalšom dovolateľka namietala, že súd prvej inštancie aplikáciou § 53 ods. 9 a § 103 Občianskeho zákonníka vec nesprávne právne posúdil. V rozpore so svojou povinnosťou posudzoval premlčanie nároku uplatňovaného v spotrebiteľskom spore a vznesenou námietkou premlčania, čím nesprávne právne posúdil premlčanie žalovanej sumy v tomto spore, keď uplatnený nárok považoval za nepremlčaný, hoci žaloba bola v tejto veci podaná po uplynutí premlčacej doby. Podľa dovolateľky na základe zmluvy o úvere bol veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celej pohľadávky už v prípade omeškania dlžníka „s platením čo i len jednej splátky alebo jej časti“. Žalovaná bola táto v omeškaní s úhradou časti splátky splatnej k 25. augustu 2015, čím podľa § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť premlčacia doba dňa 26. augusta 2015. Trojročná premlčacia doba uplynula dňa 26. augusta 2018, t. j. pred podaním žaloby. Ani v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka v dovolaní nesformulovala žiadnu právnu otázku.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že z dovolania žalovanej sa nepodarilo jednoznačne identifikovať právnu otázku (otázky) v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Aj na uvedenom základe označila dovolanie za nedôvodné a navrhla, aby dovolací súd z dôvodu nedostatočného vymedzenia dovolacích dôvodov dovolanie odmietol. Zároveň žalobkyňa uviedla, že návrh žalovanej na odklad

vykonateľnosti nepovažuje za dôvodný a ani účelný a to z dôvodu nepreukázania dôvodov hodných osobitného zreteľa.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné, a to z nasledujúcich dôvodov:

6. Dovolateľka v danej právnej veci uplatnila dovolací dôvod (aj) v zmysle § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva; o takýto prípad išlo aj v posudzovanej veci.

9. Žalovaná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v zásade dôvodila nepreskúmateľnosťou rozsudku odvolacieho súdu, spočívajúcou v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Podľa jej názoru odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku jednostranne a v rozpore s rovnosťou strán sporu vysvetľuje stanovisko žalobkyne, zatiaľ čo s argumentmi žalovanej sa nevysporiadal. V tejto súvislosti žalovaná zdôraznila, že opakovane v konaní poukazovala na absolútnu neplatnosť posudzovanej zmluvy o úvere zo dňa 03. júla 2014 s tým, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu sú súdy povinné prihliadať z úradnej povinnosti. Zároveň namietla účinnosť nadobudnutia postúpenej pohľadávky, čím spochybnila vecnú legitimitáciu žalobkyne ako základný predpoklad úspechu v súdnom konaní.

10. K prípustnosti uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolací súd uvádza, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) musia súdy v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

10.1. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

10.2. Najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11. V zmysle § 387 CSP platí, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody; odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

12. Jedným zo záverov už dostatočne stabilizovanej judikatúry dovolacieho súdu je aj ten, že možnosť plného stotožnenia sa odvolacieho súdu s odôvodnením ním preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie a s obmedzením sa na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (ako pravidlo) a súvisiaca možnosť doplnenia (odvolacím súdom) na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalších dôvodov (tu možnosť majúca obvykle skôr povahu výnimky z pravidla, ktorej uplatnenie prichádza do úvahy podľa toho, aký argumentačný priestor súd prvej inštancie úplnosťou svojej argumentácie odvolaciemu súdu ponechá, resp. vytvorí) sú síce súčasťou úpravy slovenského civilného procesu už pred čias nadobudnutia účinnosti CSP (tu pre prípad záujmu porovnaj § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, platného a účinného do 30. júna 2016 vrátane), v rámci rekodifikácie však zákonodarca do textu zákona výslovne vniesol aj to, čo už v skoršom čase bolo možné (a tiež nutné) vyvodiť z logiky úpravy a jej účelu a čoho podstatu možno vyjadriť tak, že možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezabavuje odvolací súd povinnosti hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania (prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň objektívne zrozumiteľne vysvetlil, prečo bola bez právneho významu a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť. Tým samozrejme nie je (a ani nemôže byť) myslené, že odvolateľovi musí

byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

13. Aj vzhľadom na uvedené v predchádzajúcom bode, je si dôležité uvedomiť, že i keď v prípadoch stotožnenia sa odvolacieho súdu s odôvodnením ním preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie s obmedzením sa na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, keď späťosť potvrdzovaného a potvrdzujúceho rozsudku vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu a rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie; ak sa odvolací súd rozhodne ísť touto cestou, vedome tým preberá zodpovednosť i za kvalitu argumentácie súdu prvej inštancie (t. j. či v prípadnom dovolacom konaní obstoí ako ním potvrdené rozhodnutie, tak i ním samým doplnené dôvody).

14. V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovanej uviedol, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu, keďže súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkové a právne okolnosti vedúce k vyhovneniu žaloby. Podľa odvolacieho súdu v preskúmanej veci súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobkyne na podporu podanej žaloby a žalovanej prednesených na jej obranu. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 CSP dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o dôvodnosti žalobkyňou uplatňovaného nároku voči žalovanej. Odvolací súd bol tej mienky, že žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by sa nevyrovnal už súd prvej inštancie a v tejto súvislosti uviedol, že úloha vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami v odvolaní sa mu javí ako kontraproduktívna a neúčelná, keďže žalovanou prezentované „podstatné tvrdenia“ v odvolaní boli vo všetkých súvislostiach zodpovedané v presvedčivej argumentácii súdu prvej inštancie. Posúdenie veci odvolacím súdom sa v zmysle odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odráža v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolacie námietky žalovanej označil odvolací súd za z povahy veci právne irelevantné a nespôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

15. K odvolacej námietke žalovanej, že žalobkyňa nepreukázala svoju aktívnu vecnú legitímáciu, keď nepredložila dôkaz o tom, že zmluva o postúpení pohľadávok nadobudla účinnosť, teda nepredložila dôkaz o tom, že odplata za postúpenie pohľadávky bola postupcovi uhradená a súd prvej inštancie založil rozhodnutie o aktívnej vecnej legitímácii na neprípustnej domnienke, odvolací súd zopakoval odôvodnenie súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v bode 35. odôvodnenia svojho rozhodnutia považoval za právne irelevantnú námietku žalovanej týkajúcu sa nepreukázania postupníkom uhradenej odplaty, od ktorej podľa čl. III bod. 2. Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2020 zo dňa 16. októbra 2020 závisí účinnosť postúpenia pohľadávok na žalobkyňu, nakoľko ak by postupca (Poštová banka, a.s.) nezinkasoval od postupníka (žalobkyne) odplatu za postúpenie svojich pohľadávok, sám by nenavrhol v konaní zmenu subjektu na strane žalobkyne a vzhľadom na ním podaný procesný návrh na zmenu žalobcu je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že odplatu od postupníka obdržať musel, a teda svoje pohľadávky voči žalovanej postúpil na žalobkyňu i s ohľadom na obsah čl. III bod. 2 Zmluvy o postúpení pohľadávok účinne. Vzhľadom na uvedené žalovanou uplatnenú námietku dôkaznej povinnosti jej veriteľov ohľadom úhrady odplaty za postúpenie pohľadávok posúdil ako bezpredmetnú a účelovú, keďže sa týka záväzkového vzťahu tretích osôb a nemá vplyv na oslabenie procesného nároku žalobkyne z hľadiska jeho vecnej legitímácie. Navyše žalovaná nepoukázala ani na žiadny súdny spor medzi žalobkyňou a jej právnym predchodcom, ktorý by mohol nasvedčovať tomu, že Poštovej banke, a.s. vznikla pohľadávka voči žalobkyňi titulom nezaplattenej odplaty podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2020 zo dňa 16. októbra 2020. Odvolací súd sa ďalej v bode 26. odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku stotožnil so súdom prvej inštancie aj v závere, že žalobkyňou predložená zmluva o postúpení pohľadávok je účinná. Odvolací súd nezistil, že by súd prvej inštancie považoval za zistené nič, čo by nevyplývalo z obsahu spisu, resp. že by súd prvej inštancie opomenul niečo podstatné, čo sa v spise nachádza, ani že by jeho úvaha bola nelogická. Záver súdu prvej inštancie považoval za založený na elementárnej logike veci vychádzajúcej z toho, že ak v civilnom sporovom

konaní má právo podať návrh na zmenu strany v spore výlučne žalobca z dôvodu, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktoré v konaní ide, napr. z dôvodu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, logicky to vyúsťuje do záveru, že žalobca taký návrh podá len vtedy, ak sa už necíti byť veriteľom pohľadávky a za veriteľa pohľadávky považuje tretiu osobu (postupníka); pôvodný žalobca v návrhu na zmenu strany aj preto označil spoločnosť R Collectors s.r.o., za „nového veriteľa“. Odvolací súd zároveň poukázal na obsah zmluvy, konkrétne čl. III bod 2, z ktorého vyplýva, že „Postúpenie Pohľadávok nadobúda účinnosť tretím (3) pracovným dňom od uhradenia odplaty Postupníkom Postupcovi v súlade s článkom IV tejto Zmluvy. Po nadobudnutí účinnosti postúpenia pohľadávok podľa Zmluvy sa Postupník stáva novým veriteľom Pohľadávok.“, ako aj čl. V bod 2. zmluvy o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorého „Postupca sa zaväzuje, že do tridsiatich dní odo dňa účinnosti postúpenia Pohľadávok podá návrh na zmenu strany sporu, resp. účastníka príslušného konania...“. Odvolací súd uviedol, že ak pôvodný žalobca podal návrh na zmenu strany v konaní, činil tak v zmysle uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávok, a teda potom, ako zmluva nadobudla účinnosť podľa čl. III bod 2. Žalovanej ako strane stojacej mimo tohto záväzkového vzťahu podľa odvolacieho súdu neprináleží spochybňovať aktívnu legitímáciu žalobkyne len preto, že podľa jej názoru žalobkyňa mala preukázať, že postupcovi uhradila odplatu za postúpenie pohľadávok, ak táto skutočnosť nie je medzi účastníkmi záväzkového vzťahu, z ktorého povinnosť k úhrade odplaty vzišla sporná a vzhľadom na ich správanie sa, ktoré zodpovedá obsahu uzavretej zmluvy, o tom nemôže vzniknúť ani žiadna dôvodná pochybnosť.

16. Súd prvej inštancie k otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní v bode 33. odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že „skutková argumentácia žalovanej, ktorou sa snažila spochybniť účinnosť postúpenia pohľadávky s poukazom na ustanovenie § 92 zákona o bankách s tým, že právny predchodca žalobcu nedoručil žalovanej výzvu na splnenie omeškaného záväzku, sa nezakladá na pravde, nakoľko z poštového podacieho hárku č. S (č. l. 11 spisu) jednoznačne vyplýva, že veriteľ podal Výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 28. 06. 2016 na poštovú prepravu v ten istý deň, čím náležite preukázal skutočnosť, že výzvu žalovanej doručoval a pre riadne splnenie jeho dôkaznej povinnosti nie je potrebné, aby odosielateľ písomnosti preukazoval jej doručovanie adresátovi priamo a len doručenkou o prevzatí písomnosti.“.

17. V danom prípade žalovaná v priebehu celého konania (prvoinštančného i odvolacieho) spochybňovala aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne v prejednávacom spore. Najvyšší súd v danej súvislosti akcentuje, že preskúmavanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna strana sporu nenamieta. Vecnú legitímáciu je súd povinný ex offio skúmať zo všetkých právnych hľadísk v každom štádiu konania, vrátane konania odvolacieho. Odvolací súd bol preto povinný zaoberať sa námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne nielen z dôvodov namietaných žalovanou v odvolaní, ale tiež komplexne, vrátane posúdenia, či došlo k účinnému doručeniu výzvy banky v zmysle ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona o bankách pred postúpením pohľadávky, a teda či ne/došlo k splneniu podmienok platného postúpenia tzv. bankovej pohľadávky, ktorú okolnosť ponechal odvolací súd de facto bez povšimnutia, v čom treba vidieť hneď dvojnásobné porušenie povinností odvolacieho súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie. To samozrejme vylučovalo akýkoľvek iný záver dovolacieho súdu než ten, že tu došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f) CSP a dovolanie musí byť z tohto dôvodu nielen prípustné, ale tiež dôvodné (pre relatívnu samostatnosť oboch dovolacích dôvodov bez ohľadu na to, aká je kvalita dovolania vo vzťahu k nastoleniu právnej otázky významnej z pohľadu úpravy v § 421 ods. 1 CSP a tiež bez ohľadu na situáciu prítomnú aj v tentoraz prejednávanej veci, teda na to, že podstatou zmätočnosti je tu práve neposkytnutie argumentov na podporu riešenia predstavujúceho významový protiklad riešenia preferovaného dovolateľkou aj riešenia už ustáleného na úrovni dovolacieho súdu). Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v odôvodnení jeho rozsudku (reprezentujúceho výstup jeho rozhodovacej činnosti, prostredníctvom ktorého poznať úvahy vedúce k rozhodnutiu sa práve pre konkrétnu z viacerých do úvahy prichádzajúcich alternatív) s takými tvrdeniami z odvolania (resp. aj tvrdeniami z konania na súde prvej inštancie), ktoré bez ďalšieho nejde

označiť za nepodstatné, je totiž tak závažným nedostatkom (deficitom) rozhodnutia (a zásahom do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

18. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada zmätočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť.

19. Najvyšší súd pre komplexnosť veci dáva do pozornosti rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/186/2024. V rozsudku z 25. júna 2025 senát 4C konštatoval, že „... predloženie samotného podacieho hárku samo o sebe ešte nedokazuje, že došlo k dôjdeniu zásielky - výzvy a oznámenia aj do dispozičnej sféry žalovaného na adresu uvedenú v zmluve o úvere, t. j. nepreukazuje, aký bol osud zásielky po jej odovzdaní na pošte. Aj keď na doručovanie zásielky prostredníctvom poštového doručovateľa nemá odosielateľ vplyv a dosah, ustanovenie § 45 ods. 1 OZ jednoznačne vyžaduje, aby prejav vôle došiel adresátovi - neprítomnej osobe. Nestačí teda v spore preukázať podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry žalovaného ako adresáta, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s ňou a s jej obsahom.“. Tiež poukazuje aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/36/2020 (R 4/2021), v ktorom dovolací súd konštatoval, že jednou z podmienok platného postúpenia pohľadávky banky na iný subjekt v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách je okrem písomnej výzvy banky aj omeškanie klienta trvajúce nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní, čo i len s časťou dlhu, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne, inak je postúpenie pohľadávky postihnuté absolútnou neplatnosťou právneho úkonu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. V otázke doručovania výziev pri zosplatnení úveru dovolací súd zaujal jednoznačný názor, že „konceptia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov, akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. Podľa § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Za podstatné považoval, aby adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle odosielateľa, teda aby sa tento prejav vôle dostal do jeho dispozičnej sféry, pričom povinnosťou odosielateľa je preukázať doručenie prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta (teda nie je nutné preukazovať doručenie priamo do vlastných rúk adresáta). Preukázanie takto definovaného účinného doručenia však nie je možné zamieňať s preukázaním odoslania prejavu vôle.

20. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP) a ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia

odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP a contrario) a vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti bol práve odvolací súd (s povinnosťou reagovať na zákonom ustanovené skutočnosti, ktorú si ale nesplnil).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

22. Dovolací súd zrušil nielen rozsudok odvolacieho súdu, ale aj súvisiace uznesenie súdu prvej inštancie z 29. októbra 2024 č. k. B3-62Csp/15/2019-167, o určení výšky náhrady trov konania, ktoré izolovane existujúce (bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej a bez právoplatného rozhodnutia o náhrade trov konania) neobstojí. Dovolací súd je totiž podľa § 439 písm. a) CSP viazaný rozsahom dovolania okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý. Výrokom závislým od rozhodnutia o napadnutom výroku je taký výrok, ktorého obsah je viazaný na iný výrok s tým, že sám osebe neobstojí, pokiaľ by tento iný výrok odpadol alebo bol zmenený. O samotnej výške náhrady trov konania bude preto v posudzovanej veci znova rozhodnuté v ďalšom konaní, a to po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.